

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 3750-11-24 אבא שאול נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ ואח'

1

מספר בקשה: 10

לפני כבוד השופטת רחל ערקובי

מבקשים
יעקב חי אבא שאול
ע"י ב"כ עו"ד אוהד שמילוביץ

נגד

משיבים
1. מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ
2. מגדל חברה לביטוח בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד ערן כבירי

2

פסק דין

3

4

5 בפני בקשה מוסכמת להסתלקות מתוגמלת של המבקש מהבקשה לאישור תובענה ייצוגית, בהתאם
6 להוראות סעיף 16 לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: "החוק").

7

8

רקע:

9

10 1. ביום 4.11.2024 הגיש המבקש כנגד המשיבות (יקראו להלן ביחד: "מגדל") בקשה
11 לאישור תובענה כייצוגית, שעניינה הפרת הוראות סעיפים 30א(ב) ו-30א(ה)(1) לחוק
12 התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982, בטענה שמגדל דיוורה הודעות שיווקיות ללא
13 הסכמה מפורשת ומראש, תוך הסתמכות על הסכמות לכאורה שנמסרו על ידי צדדים
14 שלישיים, וכן הטענה כי אותן הודעות שיווקיות לא כללו אפשרות להסרה מרשימת
15 התפוצה ומבלי ציון מען פיזי של מגדל.

16

17 2. נוכח ההידברות בין הצדדים, כפי שהודע לבית המשפט בדיון שהתקיים ביום 14.12.25,
18 המועד להארכת תשובה לבקשת האישור הוארך מעת לעת. תשובת מגדל לבקשת האישור
19 לא הוגשה שכן הוגשה הבקשה שלפני.

20

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 3750-11-24 אבא שאול נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ ואח'

3. יחד עם זאת, במסגרת בקשת ההסתלקות, העלתה מגדל את טענותיה ביחס לבקשת
האישור. במסגרת זו הובהר כי מגדל מתנגדת לטענות המבקש: נטען כי דינה של הבקשה
ביחס למשיבה 1 להידחות על הסף מאחר וההודעות שנשלחו למבקש מטעם המשיבה 2; כי
למבקש אין עילת תביעה כלפי מגדל מאחר ונתן הסכמה לקבלת הודעות שיווקיות
באמצעות אפוטרופוס בעת מתן ההסכמה; כי ההודעות עומדות בדרישות הדין ומציינות
כתובת, קישור לכתובת אינטרנט למסירת דרישה להסרה מרשימת התקופה; כי ההודעות
אינן דברי פרסומת אלא הודעות שירותיות ולכן ההסכמה לקבלן כלל אינה נדרשת.

נוכח האמור נטען כי המבקש לא נפגע ולא ניזוק.

4. ביום 28.7.26 הגישו המבקשים את בקשת ההסתלקות שבפני.

5. הצדדים השכילו להבין כי עיקרה של הבקשה עוסק בהודעות שנשלחו לבגירים בהסתמך
על הסכמות שניתנו בהיותם קטינים על ידי אפוטרופוס, שלטענת מגדל בהתאם לבדיקתה
מדובר על מספר מצומצם ביותר.
הוסבר כי נוכח החלפת מערכות המחשבות במשרדי מגדל, הנתונים שניתן היה לערוך בהם
בדיקה הם ביחס לפרק זמן של שנה וחצי קודם למועד הבדיקה וכי אין ביכולתה לערוך
בדיקה קודם למועד זה. נוכח קושי זה, ובהסתמך על הערכת מספר המבוטחים הנ"ל
לתקופה שכן ניתן היה לבדוק (כ-110) וההודעות שהוערך שנשלחו להם (כ-330), בוצעו
הכוללות של היקף חברי הקבוצה ודברי הפרסומת שנשלחו לצורך אומדנא לתקופה של 7
שנים קודם למועד הגשת בקשת האישור, כך שנשלחו כ-2,800 הודעות למבוטחים.

6. כן צוין כי מגדל החליטה לחדול ממשלוח הודעות שיווקיות לבגירים, אלא אם כן תינתן
הסכמתם מחדש בהיותם בגירים.

בקשת ההסתלקות:

7. הצדדים הגיעו להסכמות לפיהן:

8. מבלי להודות בטענות המבקש, מגדל מצהירה כי אינה עושה שימוש בנוסח הסכמת
האפוטרופוס שבטפסים לצורך משלוח הודעות לקטין, וכי חדלה מלשלוח הודעות שיווקיות

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 3750-11-24 אבא שאול נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ ואח'

לבגירים שהסכמתם למשלוח הודעות אלו ניתנה על ידי אפטרופוס בהיותם קטינים. עוד, מתחייבת מגדל שלא תשלח למבוטחים אלה הודעות שיווקיות, אלא אם יתנו הסכמה מחודשת בעצמם.

9. מגדל תערוך ריענון נהלים לגורמים הרלוונטיים אצלה בדבר יישום הוראות סעיף 30 לחוק התקשורת על מנת להבטיח כי כל ההודעות ודברי הפרסומת המשוגרים על ידה עומדים באופן מלא בהוראות החוק.

10. המבקש מוותר ויתור סופי, מלא ומוחלט על כל טענותיו ועילת תביעתו מושא בקשת האישור, ומסכים כי תביעתו האישית תידחה ובקשת האישור תימחק ללא צו להוצאות (לעניין זה ראו הבהרת הצדדים מיום 29.7.26). עוד צוינה התחייבות המבקש ובא כוחו שלא להגיש נגד מגדל או מי מטעמן תביעה או בקשה לאישור תובענה ייצוגית או כל הליך אחר הקשורים במישרין או בעקיפים ואיזו מהטענות ועילות שהועלו בהליך כאן.

11. הוסכם כי מגדל תשלם למבקש גמול בסך של 10,000 ₪ וכן תשפה אותו בגין חלקה הראשון של אגרת בית המשפט בסך של 6,182 ₪. עוד הוסכם כי לב"כ המבקש ישולם שכ"ט בסך של 30,000 ₪ בצירוף מע"מ כדין. סכומים אלו ישולמו בתוך 30 ימים מהיום שבו פסק הדין המאשר את ההסתלקות יהפוך לחלוט.

12. המבקש עתר לפטור מתשלום מחציתה השנייה של אגרת בית המשפט, וככל ולא יינתן הפטור, הוסכם כי המשיבה תישא במחציתה השנייה של האגרה.

13. הצדדים עתרו לפטור מפרסום הודעה אודות ההסתלקות.

דיון והכרעה:

14. סוגיית ההסתלקות המתוגמלת מבקשה לאישור תובענה ייצוגית מוסדרת בסעיף 16 לחוק אשר מלשוננו עולה כי הסתלקות מהליך של תובענה ייצוגית וקבלת טובת הנאה בידי המבקש או בא כוחו, מהמשיב או מאדם אחר בקשר להסתלקות לא יעשו אלא באישור בית המשפט. המחוקק הקנה לבית המשפט שיקול דעת רחב האם להיעתר לבקשת הסתלקות או לדחותה. כן נוקט סעיף 16(ד)(1) לחוק בלשון המעניקה לבית המשפט שיקול דעת בשאלה האם יש לפעול לאיתור מבקש או בא כוח מייצג חלופיים, אם לאו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 3750-11-24 אבא שאול נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ ואח'

1

2 15. סעיף 22(ג)(1) לחוק קובע כי בית המשפט רשאי, במקרים מיוחדים ומטעמים מיוחדים
3 שיירשמו, לפסוק למבקש גמול אף במקרה בו לא אושרה התובענה הייצוגית או שלא ניתנה
4 הכרעה בתובענה הייצוגית לטובת הקבוצה.

5

6 16. בע"א 8114/14 מרקיט מוצרי ייעול בע"מ נ' סונול ישראל בע"מ (פורסם, 22.08.18), קבע
7 בית המשפט העליון את המתווה העקרוני לדיון בבקשות לאישור הסדרי הסתלקות
8 מתוגמלת בתובענות ייצוגיות.

9

10 נקבע כי ככלל, אין לפסוק גמול ושכר טרחה לתובע המייצג ולבא כוחו במסגרת הסתלקות
11 מבקשת אישור תובענה כייצוגית, שכן הדרך העיקרית לתמרץ תובענות ראויות היא פסיקת
12 גמול ושכר טרחה כאשר ההליך הוכרע לטובת הקבוצה. עם זאת, הסתלקות מתוגמלת
13 אפשרית כחריג לכלל, ועל בית המשפט להיעתר לבקשות מסוג זה רק במקרים מתאימים
14 (פסקה 26 להלכת מרקיט).

15

16 17. בבחינת השיקולים שעל בית המשפט לשקול בבואו להכריע בבקשה להסתלקות מתוגמלת,
17 יש לבחון ראשית האם התובע המייצג ובא כוחו הצליחו להצביע על עילת תביעה לכאורה
18 נגד הגוף הנתבע; שנית, האם ההליך הייצוגי השיג תועלת ממשית ורלוונטית עבור חברי
19 הקבוצה. שיקולים נוספים שיש לבחון הם "שיקולי רוחב" ובפרט את הסכנות הגלומות
20 בהסתלקות מתוגמלת למוסד התובענה הייצוגית ולציבור בכללותו (פסקה 27); הטרחה
21 שטרחה התובע ובא כוחו; הסיכון שנטלו על עצמם בהגשת ההליך וניהולו; ההוצאות
22 שהוציא בא כוח המייצג; מידת החשיבות הציבורית הגלומה בהליך; השלב בו הסתיים
23 ההליך; ועוד.

24

25 18. השיקולים שהותוו בהלכת מרקיט אינם רשימת מכולת מחייבת, כאשר לערכאה הדיונית
26 נתון שיקול דעת רחב בהתאם לנסיבות המקרה.

27

28 19. לאחר שבחנתי את בקשת האישור ואת בקשת ההסתלקות, לרבות עמדת המשיבה שהובאה
29 בה בהיעדר הגשת תשובה לבקשת האישור ואת הסכמות הצדדים, באתי לכלל מסקנה שיש
30 לאשרן מהטעמים שיפורטו להלן.

31

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 3750-11-24 אבא שאול נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ ואח'

20. בהינתן השיקולים שהותוו בהלכת מרקט ובהסתמך על שיקול הדעת הרחב המוקנה לבית המשפט, אני סבורה כי מקרה זה הינו מהמקרים המתאימים לאישור ההסתלקות המתוגמלת.

21. ראשית, ומבלי לקבוע מסמרות בעניין, מצאתי כי לא ניתן לומר שהבקשה לאישור הייתה בקשת סרק או כי למבקש לא הייתה עילת תביעה, בשים לב לכך שלאחר הגשת הבקשה לאישור, ובעקבותיה (סעיף 26 לבקשת ההסתלקות), המשיבה "החליטה [...] לחזול ממשלוח הודעות שיווקיות לבגירים אשר הסכמתם לקבלת הודעות כאמור ניתנה על ידי אפוטרופוס בהיותם קטינים" (סעיף 22 לבקשת ההסתלקות).

22. בכך, הגם והמשיבה ביקשה להבהיר כי שינויים אלו אינם מהווים הודאה בטענות המבקש, הן מהוות אינדיקציה ולו ראשונית לכך שהסוגיה שהעלתה המבקש היא סוגיה שלכל הפחות ראויה לדיון.

23. שנית, אני סבורה כי לחברי הקבוצה הושגה תועלת ממשית, ואף לחברי קבוצה עתידיים, כך שלא רק שבגירים שניתנה בשמם הסכמה בהיותם קטינים יחדלו מלקבל הודעות שיווקיות מהמשיבה אלא אם יתנו הסכמה בהיותם בגירים, אלא שניתנה אף הצהרת המשיבה כי "אינה עושה שימוש בנוסח הסכמת האפוטרופוס שבטפסים לצורך משלוח לקטין" (סעיף 30 לבקשת ההסתלקות).

24. לעניין זה וכפי שצוין, בעניין מרקט נקבע כי לא כל עילת תביעה טובה ראויה להתברר כתובענה ייצוגית. האם ענייננו מעלה עילת תביעה טובה הראויה להתברר כתובענה ייצוגית? אני סבורה כי השלב בו אנו ממצויים, בו טרם נדון ההליך לגופו וניתנו תשובות לשאלות שונות מקשה על מתן מענה מדויק לשאלה זו. יחד עם זאת, אני סבורה כי לא יכול להיות חולק כי ישנה קבוצה לגביה עולות שאלות עקרוניות כגון האם ניתן לדוור הודעות לבגיר בהסתמך על הסכמה שניתנה בשמו בהיותו קטין? והאם כלל ניתן להסתמך על הסכמה זו ביחס למשלוח הודעות, שירותיות או פרסומיות? אלא שלא ברור גודלה והיקפה של קבוצה זו ומשכך אף לא ברור אם אנו מצויים בסמכותו של העניינית של בית משפט זה. אך כפי שצינתי, שאלה זו ראויה לבירור מקיף ועמוק אשר נחסך בכך שהוסכם על ההסתלקות המתוגמלת.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 3750-11-24 אבא שאול נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ ואח'

25. אני סבורה כי השינויים שערכה המשיבה וכן הצהרותיה מביאות את המחלוקת בין הצדדים בין היתר לעניין עצם קיומה של קבוצה או היקפה, הן לעניין קיומו או שיעורו של נזק, לכדי פתרון הולם וראוי בכך שמונעות מהיווצרותה או פגיעתה של קבוצה עתידית של בוגרים המקבלים הודעות שירותיות או פרסומיות מהמשיבה על סמך הסכמות שניתנו בשם על ידי אפוטרופוסים מטעמים בהיותם קטינים.
26. זאת ועוד, בהלכת מרקו נפסק כי התועלת שהצמיחה בקשת האישור צריכה להיות תועלת קונקרטית ורלוונטית לחברי הקבוצה, כזו אשר התובענה הייצוגית הייתה נחוצה לשם השגה (שם, סעיף 25). בענייננו, "התועלת" שנוצרה היא ההסדרה העתידית עליה הסכימו הצדדים בבקשת ההסתלקות. נשאלת השאלה האם בענייננו מדובר בתועלת קונקרטית ורלוונטית לחברי הקבוצה.
27. בבקשת האישור הוגדרה הקבוצה כ"כל הנמענים אשר קיבלו מהמשיבות או ממי מהן, בשבע השנים האחרונות, דבר פרסומת בניגוד להוראות סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982, וכתוצאה מכך נגרם להם נזק".
28. בענייננו, לאור טענות המשיבה בדבר הסכמה שניתנה בשם המבקש על ידי אביו בהיות המבקש קטין, עולות שאלות לעניין הגדרת הקבוצה המדויקת, והשאלה האם יכול המבקש לייצג את הקבוצה שהוגדרה או שמא מדובר בקבוצה מצומצמת יותר כטענת המשיבה, שהיא בגירים שקיבלו הודעות בהסתמך על הסכמות שניתנו בשם בהיותם קטינים, על ידי אפוטרופוסים, וזאת מבלי להתייחס בשלב זה לשאלות העקרוניות האם ההסכמה היא כדן, האם ניתן לעשות בה שימוש, האם ההודעות שנשלחו הן פרסומות או הודעות שירותיות כטענת המשיבה, האם נגרם נזק, מאיזה סוג ובאיזה היקף.
29. בשים לב לכל האמור ולכך כי ההסדר אינו יוצר מעשה בי דין, אני סבורה כי אופן ההסדרה, זו שמגדל כבר החלה בה וזו העתידית כפי שפורט לעיל, נותנים מענה קונקרטי ורלוונטי לקבוצה שהוגדרה בין הצדדים במסגרת ההידברות ביניהם.
30. בהגיעם להסכמות המפורטות בבקשה להסתלקות, עוד בטרם הוגשה תשובת המשיבה ולאחר קיומו של דיון אחד בלבד שהתבקש על ידי הצדדים ממש לצורך סיוע בקידום ההידברות, הצדדים מאפשרים חיסכון של זמן שיפוטי יקר ומניעת התדיינות ארוכה לצורך הכרעה בבקשת האישור וניהול התובענה הייצוגית, ככל ובקשת האישור הייתה מתקבלת.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 3750-11-24 אבא שאול נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ ואח'

1

2 31. אין חולק כי מעת שמגדל חדלה ממשלוח הודעות לבגירים שהסכמה בשמם ניתנה בהיותם
3 קטינים, במקביל להצהרה על הפסקת השימוש בהסכמות כאלו בעתיד, הרי שאין עוד
4 תועלת ממשית בניהולו של ההליך נגדה.

5

6 32. לאור המפורט לעיל, אף מצאתי כי סכומי הגמול ושכר הטרחה המוצעים הינם סבירים
7 בנסיבות העניין ומקובלים עלי, בשים לב לגישת בתי המשפט בנושא זה ולזהירות הנדרשת
8 בבחינת רכיב זה, שכן נקבע כי "אישור גמול ושכר טרחה גבוה עלול להמריץ תובעים להגיש
9 תביעות משוכפלות תוך עידודם של הסדרי הסתלקות בלתי יעילים [ראו ע"מ 852/23
10 סוזנה ניראל סודמי נ' המועצה הדתית אשקלון (פורסם, 8.3.2023), וכן החדד כי
11 ההסתלקות מהווה שימוש לרעה במוסד התובענה הייצוגית [ראו ע"מ 4190/21 אסכאפי
12 נ' הועדה המקומית לתכנון פרדס חנה (פורסם, 7.7.2022)].

13

14 33. זאת ועוד, בנסיבות העניין, לא מצאתי הצדקה להשתמש בסמכותי כדי לפעול לאיתור תובע
15 חלופי, תוך פרסום הודעת הסתלקות לפי הוראות סעיף 16(ד)(1) לחוק או משלוח הודעה
16 ליועץ המשפטי לממשלה כעולה מהוראות תקנה 11(ב) לתקנות תובענות ייצוגיות, וזאת
17 בהינתן תיקון המחדל הנטען על ידי מגדל; בשים לב לכך שההסתלקות אינה יוצרת מעשה
18 בית דין כלפי כל חברי הקבוצה; ונוכח העובדה שרישום ההסתלקות יירשם בפנקס
19 התובענות הייצוגיות.

20

21 34. כמו כן, ניתן בזאת פטור מתשלום חלקה השני של האגרה הן נוכח השלב בו מצוי ההליך
22 והן נוכח ההסכמות אליהן הגיעו הצדדים.

23

24 **סוף דבר:**

25

26 35. לאור כל המפורט לעיל, בקשת ההסתלקות מתקבלת מבלי להורות על מציאת תובע חלופי,
27 ותביעתו האישית של המבקש נדחית.

28

29 36. הגמול למבקש ושכר הטרחה לבא כוחו ישולמו בהתאם למפורט בסעיף 43 לבקשת
30 ההסתלקות.

31

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 3750-11-24 אבא שאול נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ ואח'

1 37. ניתן פטור מתשלום מחציתה השנייה של האגרה.

2

3 38. בהתאם להסכמת הצדדים בהסדר ההסתלקות, המשיבות ישפו את המבקש בגין המחצית
4 הראשונה של האגרה ששולמה.

5

6 39. הצדדים יעבירו עותק מפסק הדין למנהל בתי המשפט לצורך רישומו בפנקס התובענות
7 הייצוגיות.

8

9

10

11

12

13

14

ניתנה היום, ט"ז אב תשפ"ו, 30 יולי 2026, בהעדר הצדדים.

רחל ערזובי, שופטת

15

16

